

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان:

بررسی ویژگی های دموگرافیک و بالینی کودکان مبتلا به لوسمی

لنفوبلاستیک حاد در استان اردبیل بین سال های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷

نگارش:

وحید باقری

استاد راهنما:

دکتر افشین فتحی

استاد مشاور:

دکتر فیروز امانی

مهر ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۰۸۴۵

تقدیم به

پدر و مادرم

این دو تکیه گاه بزرگ زندگیم، که هر چه دارم
مدیون همراهی و زحمات بی دریغ آنهاست
به پاس فداکاری ها، مهربانی ها و دل نگرانی
هایشان

امروز... عزیزترین یادگار هفت سال زندگیم
پیشکش صبوری هایشان

سپاسگزاری

بدین وسیله از زحمات و تلاش بی دریغ استاد محترم و خانواده عزیزم
صمیمانه سپاسگزاری می نمایم و همچنین از سایر همکاران و دوستانی
که هر کدام به نحوی در تهیه این مجموعه با این جانب همکاری
داشته اند تشکر نموده و موفقیت همه آنها را از خداوند متعال خواهانم.

اما کلام آخر:

خداوندا

تورا به خاطر همه ی خوبی ها و مهربانی هایت

شکر میکنم

ای مهربانترین مهربانان....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده.....

فصل اول: مقدمه

۳	۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق.....
۶	۱-۲- اهداف پژوهش.....
۶	۱-۲-۱- هدف کلی.....
۶	۱-۲-۲- اهداف اختصاصی.....
۷	۱-۲-۳- اهداف کاربردی.....
۷	۱-۲-۴- سوالات مطالعه.....
۹	۱-۳- تعریف واژه‌ها.....

فصل دوم: بررسی متون

۱۲	۲-۱- مبانی نظری.....
۱۲	۲-۱-۱- خون سازی.....
۱۳	۲-۱-۱-۱- رده اریترئوئید.....
۱۴	۲-۱-۱-۲- رده های گرانولوسیت و مونوسیت.....
۱۴	۲-۱-۱-۳- سایر رده ها.....
۱۵	۲-۱-۲- لوسمی لنفوبلاستیک حاد.....
۱۵	۲-۱-۳- ویژگی های بالینی لوسمی های حاد.....
۱۶	۲-۱-۴- انواع لوسمی لنفوبلاستیک حاد.....
۱۶	۲-۱-۴-۱- تقسیم بندی FAB.....
۱۸	۲-۱-۴-۲- تقسیم بندی سازمان بهداشت جهانی.....
۱۹	۲-۱-۵- پاتوزنز ALL.....
۲۰	۲-۱-۶- پیش آگهی ALL.....
۲۲	۲-۲- بررسی متون.....
۲۲	۲-۲-۱- مطالعات جهان.....
۲۳	۲-۲-۲- مطالعات ایران.....

فصل سوم: مواد و روش کار

- ۳-۱- نوع مطالعه ۲۷
- ۳-۲- جامعه‌ی آماری ۲۷
- ۳-۳- روش نمونه‌گیری ۲۷
- ۳-۴- معیارهای ورود ۲۷
- ۳-۵- روش گردآوری اطلاعات ۲۷
- ۳-۷- روش تجزیه و تحلیل آماری ۲۸
- ۳-۸- ملاحظات اخلاقی ۲۸
- ۳-۸- جدول متغیرهای مطالعه ۳۰

فصل چهارم: نتایج

- ۴-۱- نتایج ۳۲
- ۴-۱-۱- سن ۳۲
- ۴-۱-۲- جنسیت ۳۳
- ۴-۱-۳- زمان شروع علائم ۳۴
- ۴-۱-۳- وضعیت اقتصادی ۳۵
- ۴-۱-۴- محل سکونت ۳۶
- ۴-۱-۵- فصل درگیری ۳۷
- ۴-۱-۷- تظاهرات بالینی ۳۸
- ۴-۱-۸- مورفولوژی ۴۱
- ۴-۱-۹- درصد بلاست خون محیطی ۴۲
- ۴-۱-۱۰- مقادیر آزمایشگاهی ۴۳

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

- ۵-۱- بحث ۴۷
- ۵-۲- محدودیت‌های مطالعه ۵۲
- ۵-۳- نتیجه‌گیری ۵۳
- ۵-۴- پیشنهادات ۵۴
- منابع ۵۵

فهرست جداول و نمودارها

جدول ۱-۴: علائم بالینی بیماران به تفکیک سن ۳۹

جدول ۲-۴: علائم بالینی بیماران به تفکیک نوع بیماری ۴۰

جدول ۳-۴: مقادیر آزمایشگاهی بیماران مبتلا به ALL به تفکیک نوع بیماری ۴۳

جدول ۴-۴: متغیرهای دموگرافیک و خصوصیات بالینی ALL به تفکیک نوع بیماری ۴۴

جدول ۵-۴: مقادیر آزمایشگاهی بیماران مبتلا به ALL به تفکیک سن ۴۵

نمودار ۱-۴: توزیع فراوانی کودکان مبتلا به ALL به تفکیک سن ۳۲

نمودار ۲-۴: توزیع فراوانی کودکان مبتلا به ALL به تفکیک جنسیت ۳۳

نمودار ۳-۴: توزیع فراوانی مدت زمان سپری شده از زمان بروز علائم تا تشخیص نهایی ۳۴

نمودار ۴-۴: توزیع فراوانی وضعیت اقتصادی خانواده بیماران ۳۵

نمودار ۵-۴: توزیع فراوانی بیماران به تفکیک محل سکونت ۳۶

نمودار ۶-۴: توزیع فراوانی شروع علائم بالینی ALL به تفکیک فصل ۳۷

نمودار ۷-۴: توزیع فراوانی تظاهرات بالینی کودکان مبتلا به ALL ۳۸

نمودار ۸-۴: فراوانی انواع مختلف ALL در بیماران ۴۱

نمودار ۹-۴: وجود بلاست خون محیطی ۴۲

فهرست علائم اختصاری

ALL= Acute lymphoblastic leukemia

AML= Acute Myeloid Leukemia

CLL= Chronic lymphoblastic leukemia

CML= Chronic Myeloid Leukemia

SPSS= Statistical Package for the Social Sciences

بررسی ویژگی‌های دموگرافیک و بالینی کودکان مبتلا به لوسمی

لنفوبلاستیک حاد در استان اردبیل بین سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷

چکیده

زمینه: لوسمی یکی از شایع‌ترین انواع بدخیمی در کودکان است که با بروز تقریبی ۴۰ در هر یک میلیون نفر حدود ۳۰ درصد کل موارد سرطان در کودکان زیر ۱۵ سال را شامل می‌شود.

هدف: تعیین ویژگی‌های دموگرافیک و بالینی کودکان مبتلا به لوسمی لنفوبلاستیک حاد در استان اردبیل

مواد و روش کار: مطالعه‌ی حاضر از انواع مطالعات مقطعی و توصیفی می‌باشد. طی این مطالعه ۱۰۷ کودک مبتلا به ALL که در حدها سال‌های ۱۳۸۹ لغایت ۱۳۹۷ در مرکز آموزشی و درمانی بوعلی شهرستان اردبیل تشخیص ALL دریافت کرده بودند به صورت سرشماری وارد مطالعه شده و اطلاعات ایشان بعد از کسب مجوزهای مربوطه از طریق چک‌لیستی حاوی اطلاعات دموگرافیک، علائم بالینی و ایمونوفولوژی جمع‌آوری شده و وارد نرم افزار SPSSv22 شد.

نتایج: نتایج نشان داد که اکثر کودکان مبتلا به ALL در بازه‌ی سنی ۱ تا ۱۰ سال قرار دارند. تعداد ۶۱ بیمار (۵۷٪) مذکر بودند. ۵۸ بیمار مربوط به طبقه‌ی اقتصادی متوسط بودند. در حدود ۳۱٪ از کودکان مبتلا به بیماری ALL، فصل شروع علائم بیماری مربوط به تابستان بوده است. در ۷۵٫۸٪ از موارد، تشخیص نهایی بیماری در کمتر از یک ماه صورت گرفته بود. شایع‌ترین تظاهرات بالینی کودکان مبتلا به ALL به ترتیب شامل ضعف و بیحالی، ارگانو مگالی، تب، رنگ پریدگی و لنفادنوپاتی بود. از ۱۰۷ بیمار مبتلا، ۶۹ مورد فرم Pre B ALL را بروز داده بودند. بررسی بیشتر نشان داد که مقادیر گلبول سفید بیشتر از ۵۰۰۰۰ صرفاً در ۱۸٫۷٪ از بیماران وجود داشت. همچنین مقادیر هموگلوبین کمتر از ۷ در حدود ۳۱٫۸٪ از بیماران مشاهده شد. مقادیر پلاکت زیر ۱۰۰۰۰۰ نیز در ۷۹٫۴٪ موارد مشاهده شد.

نتیجه گیری: در نهایت می‌توان از مطالعه‌ی حاضر نتیجه گرفت تابلوی بالینی بیماری ALL در استان اردبیل تقریباً مشابه با تابلوی این بیماری در جهان می‌باشد. یکی از مهمترین نتایج حاصل از مطالعه‌ی حاضر، تشخیص نسبتاً زودهنگام بیمار در مراحل قبل از بحران بلاستی است که خود می‌تواند نتیجه‌ی مثبتی روی میزان بقای کودکان مبتلا داشته باشد به طوری که در بیشتر از ۸۰٪ موارد، گلبول‌های سفید خون مقادیر کمتر از ۱۰۰۰۰۰ دارند.

کلمت کلیدی: لوسمی لنفوبلاستیک حاد، لوسمی، ویژگی‌های دموگرافیک